

Raport z oceny własnej WNoZ w zakresie jakości kształcenia w roku akademickim 2015/2016

I Informacje wstępne

1. Informacje o WZJK i KZZJK (*data powołania, składy, opis struktury*)

Działający w roku akademickim 2015/2016 Wydziałowy Zespół Jakości Kształcenia (WZJK) na Wydziale Nauk o Ziemi UŚ powołany został w 2012 r. W jego skład wchodziły Kierunkowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK) – Geografii, Geologii i Geofizyki. W związku z utworzeniem w 2016 r. dwóch nowych kierunków (Inżynieria zagrożeń środowiskowych i Geologia stosowana) w roku akademickim 2015/2016 WZJK został rozszerzony i działał w składzie:

- Wydziałowy Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia – Przewodnicząca zespołu - dr hab. Urszula Myga-Piątek

Kierunkowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK)

1. Geografia: dr hab. Franciszek Kłosowski, dr hab. Ewa Łupikasza, dr Sławomir Pytel
2. Geologia i Geologia stosowana: dr hab. Justyna Ciesielczuk, dr hab. Magdalena Misz-Kennan, dr Piotr Siwek, dr hab. Sławomir Kędzior
3. Geofizyka: dr Ryszard Dubiel, dr Jolanta Pierwoła, dr Iwona Stan-Kłeczek
4. Inżynieria zagrożeń środowiskowych: dr hab. Krzysztof Wójcicki, dr Agnieszka Czajka, dr Ryszard Kaczka
5. Obsługa biurowa WZZJK: mgr Joanna Kidawa, Jolanta Mielczarek
6. Przedstawiciel doktorantów: mgr Dorota Rożek
7. Przedstawiciel Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych: dr Dariusz Ignatiuk
8. Przedstawiciele studentów: Barbara Bieta (geofizyka), Aleksandra Niedźwiedzka (geografia)

2. Informacje o funkcjonowaniu SZJK w jednostce.

W celu monitorowania, oceny i doskonalenia jakości kształcenia podejmowane są przez poszczególne KZZJK coroczne działania służące ocenie efektów kształcenia. Raz do roku odbywają się otwarte informacyjno-dyskusyjne zebrania wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału, służące upowszechnieniu informacji o nowych zasadach i obowiązkach pracowników oraz wymaganych procedurach dydaktycznych. Spotkania te mają charakter szkoleniowy i służą szerokiej wymianie opinii i zgłaszaniu uwag do SZJK.

Monitorowanie realizacji Polityki i Strategii WNoZ odbywa się na bieżąco poprzez działania Kierunkowych Zespołów Jakości Kształcenia, które w sposób planowy przeprowadzają ankietyzację (pod koniec każdego semestru) oraz po zakończeniu roku akademickiego dokonują analizy i weryfikacji efektów kształcenia w odniesieniu do części modułów. W działaniach tych uczestniczą także kierownicy katedr prowadzący hospitacje doktorantów. Ewentualne stwierdzone problemy są rozwiązywane na bieżąco w porozumieniu z kierownikami jednostek, Dziekanem WNoZ oraz Radą Wydziału.

Raporty oceny efektów kształcenia są przedkładane Przewodniczącej WZZJK, a następnie przedstawiane przez nią Radzie Wydziału. Raporty są wykorzystywane do przygotowywania przez Przewodniczącą corocznego Raportu z oceny własnej Wydziału Nauk o Ziemi w zakresie jakości kształcenia, a te przedkładane UZZJK. Wnioski i zalecenia z raportów oceny efektów kształcenia są omawiane indywidualnie przez członków KZZJK z poszczególnymi nauczycielami akademickimi, czego efektem są zmiany w programach dydaktycznych. System jest monitorowany i stale doskonalony. Jego integralną częścią są przyjmowane systematycznie przez Radę Wydziału procedury.

3. Informacje o akredytacjach w jednostce (*o ile były takie w roku 2015/2016*)

W roku akademickim 2015/2016 na Wydziale Nauk o Ziemi przeprowadzona została akredytacja

instytucjonalna, która odbyła się w dniach 12-14.11.2015 r. Podczas wizytacji odbyło się szereg spotkań, w tym z całym zespołem WZZJK. Komisja otrzymała komplet wymaganych informacji i procedur związanych z zapewnienia jakości kształcenia na wydziale, w tym:

- Procedury Systemu dotyczące dostępności i aktualności informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia oraz organizacji i procedur toku studiów
 - Procedura gromadzenia, przetwarzania i analizowania informacji pozyskiwanych w wyniku stosowania narzędzi WSZJK
 - Procedura wsparcia studentów
 - Procedury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości dotyczące infrastruktury dydaktycznej (pomieszczenia dydaktyczne, laboratoria i biblioteki), ich wyposażenia i adekwatności do realizowanych zadań dydaktycznych
 - Procedura oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich na WNoZ UŚ
 - Procedura wykorzystania ankiet studenckich w procesie zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego
 - Procedury Systemu dotyczące monitorowania losów absolwentów i oceny efektów kształcenia na rynku pracy
 - Procedura umożliwiające ocenę rekrutacji kandydatów, osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów
 - Procedury udziału przedstawicieli rynku pracy w określeniu efektów kształcenia i w ocenie osiągnięcia tych efektów kształcenia (na rynku pracy).
 - Procedury Systemu nadzorujące proces tworzenia i doskonalenia programów studiów
 - Opis procedur przeciwdziałania powstawaniu zjawisk patologicznych
- 28 grudnia wpłynął Do JM Rektora UŚ raport z wizytacji Zespołu Oceniającego PKA. W siedmiu kategoriach będących przedmiotem oceny, WNoZ otrzymał oceny „wyróżniające”, „w pełni” i „znacząco”. Najwyżej oceniony został rozwój bazy dydaktycznej i naukowej, natomiast ocenę „znacząco” uzyskano dla funkcjonowania i doskonalenia wewnętrznego systemu jakości kształcenia oraz funkcjonowanie systemu wsparcia studentów i doktorantów. W styczniu 2016 roku przygotowano i wysłano odpowiedzi na przedstawione oceny.

4. Inne.

Polityka jakości kształcenia (PJK) została określona zgodnie z projektem polityki jakości kształcenia Uniwersytetu Śląskiego. Głównym celem PJK na Wydziale Nauk o Ziemi UŚ w zakresie edukacji jest wykształcenie (przygotowanie) absolwentów, którzy:

- posiadają wiedzę i umiejętności merytoryczne z zakresu nauk o Ziemi na bardzo wysokim poziomie;
- legitymują się pożądanymi kompetencjami społecznymi, prezentują wysokie standardy etyczne i wykazują zaangażowanie społeczne wynikające z kultury Universitatis;
- są przygotowani do wyzwań współczesnego świata oraz wymagań i oczekiwań globalnego rynku pracy;

Doskonalenie procesu kształcenia przebiega przez:

- stałe podnoszenie i rozwijanie na Wydziale szeroko rozumianej kultury jakości kształcenia, która wyraża się poprzez pro jakościowe postawy i działania członków społeczności akademickiej i relacje między nimi.
- wdrożenie i doskonalenie formalnego systemu zapewniania jakości kształcenia (SZJK) stanowiącego zestaw jasno określonych, spójnych struktur i procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia.

II. Działania na rzecz jakości kształcenia

1. Doskonalenie programów kształcenia i jego efektów

a. Informacje o zmianach w programach kształcenia (*jakie kierunki z rozbiem na formy, stopnie, poziomy*)

W roku 2015/2016 Wydział Nauk o Ziemi kształcił studentów na kierunkach: **Geografia, Geologia, Geologia stosowana, Inżynieria zagrożeń środowiskowych oraz międzywydziałowych studiach z zakresu Geofizyki i Ochrony środowiska.**

Program studiów geograficznych prowadzony był według obowiązujących standardów w systemie dwustopniowym (I i II stopnia). W roku akademickim 2015/2016 studenci **geografii** studiów II stopnia mieli do wyboru jedną z następujących specjalności tj.:

- Geograficzne systemy informacyjne – GIS
- Hydroklimatologia
- Rekonstrukcja środowiska geograficznego
- Zintegrowane gospodarowanie środowiskiem
- Zagospodarowanie przestrzenne
- Gospodarka turystyczna
- Turystyka międzynarodowa
- Eksploracja obszarów polarnych i wysokogórskich.

W roku akademickim 2015/2016 największym zainteresowaniem cieszyły się specjalności: Turystyka międzynarodowa, GIS i Rekonstrukcja środowiska,

W roku akademickim 2015/2016 program studiów z zakresu **geologii** realizowany był w systemie dwustopniowym (I i II stopnia). Studia magisterskie prowadzone były w ramach pięciu specjalności:

- Geochemia, mineralogia i petrografia (GMI),
- Geologia ogólna i poszukiwawcza (GOP),
- Hydrogeologia i ochrona środowiska wodnego (HOW),
- Ochrona litosfery i złóż (OLZ),
- Paleontologia i stratygrafia (PST).

W roku akademickim 2015/2016 rozpoczęto studia inżynierskie na kierunku **Geologia stosowana**

Studia na kierunku **Geofizyka** były studiami międzywydziałowymi, prowadzonymi przez WNoZ i Instytut Fizyki UŚ w systemie dwustopniowym (I i II stopnia). W roku akademickim 2015/2016 realizowano studia: licencjackie i drugiego stopnia.

Międzywydziałowy charakter mają także studia **Ochrona środowiska** (wspólnie z wydziałem Biologii, Fizyki i Chemii). Na wydziale Nauk o Ziemi realizowana była specjalność Geoekologia.

Prowadzono także **Interdyscyplinarne studia polarne** – studia III stopnia organizowane przez Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk i Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk.

W roku akademickim 2015/2016 oferowano także studia podyplomowe:

- **Gospodarka przestrzenna** (wspólnie z Wydziałem Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach) – (nie zostały uruchomione ze względu na zbyt małą liczbę kandydatów)

- **Zastosowanie współczesnych metod hydrologii w inżynierii, gospodarce wodnej i ochronie przeciwpowodziowej** – (uruchomione w roku akademickim 2015/2016)

Na III stopniu kształcenia – status doktoranta miały łącznie 94 osoby, w tym 26 osób w ramach Interdyscyplinarnych studiów polarnych

b. Nowe programy kształcenia i likwidacja dotychczasowych (kierunki, specjalności, zamiar utworzenia/zlikwidowania i stan zaawansowania prac)

Nowe kierunki:

W roku akademickim 2015/2016 wprowadzono dwa nowe kierunki studiów I stopnia – inżynierskie: Geologia stosowana, Inżynieria zagrożeń środowiskowych

Podjęto także prace nad powołaniem wraz z Wydziałem Nauk Społecznych UŚ nowego kierunku na studiach magisterskich – Turystyka. Studia te otwarto 1.10.2016 r.

W 2016 r. rozpoczęto działania mające na celu uruchomienie wspólnie z Wydziałem Prawa i Administracji UŚ studiów międzywydziałowych I stopnia „Zarządzanie i administrowanie regionami” – prace nad tym kierunkiem są kontynuowane w roku akademickim 2016/2017. Tworzony jest także nowy program studiów II stopnia na Geologii stosowanej. Planuje się jego otwarcie od października roku akademickiego 2017/2018.

Na żadnym z kierunków w roku akademickim 2015/16 nie dokonano zmian w programie kształcenia. Na Geologii i Geologii stosowanej planuje się przeprowadzenie drobnych zmian (liczby godzin niektórych modułów czy przesunięcia zajęć między semestrami), ale dopiero w roku akademickim 2016/2017.

Nabór na studia w roku 2015/2016 przedstawiał się następująco:

- **studia I stopnia:**

na kierunku geografia	– 62 osoby oraz dodatkowo 4 cudzoziemców
na kierunku geologia	– 24 osób oraz dodatkowo 4 cudzoziemców
na kierunku geologia stosowana	– 43 osoby oraz dodatkowo 1 cudzoziemiec
na kierunku geofizyka	– 17 osób
na kierunku inżynieria zagrożeń środowiskowych	– 74 osoby oraz dodatkowo 1 cudzoziemiec

- **studia II stopnia**

na kierunku geografia	– 92 osoby
na kierunku geologia	– 37 osób
na kierunku geofizyka	– 27 osób

W roku 2015/2016 studia na Wydziale Nauk o Ziemi ukończyło:

- **studia I stopnia:**

na kierunku geografia	– 60 osób
na kierunku geologia	– 34 osoby
nie kierunku geofizyka	– 21 osób

- **studia II stopnia**

na kierunku geografia	– 46 osób, dodatkowo 2 cudzoziemców i 2 studentów Interdyscyplinarnych Studiów Międzywydziałowych
na kierunku geologia	– 29 osób, dodatkowo 2 cudzoziemców i 3 studentów Interdyscyplinarnych Studiów Międzywydziałowych
nie kierunku geofizyka	– 4 osoby

- **studia jednolite magisterskie**

na kierunku geologia	– 2 osoby

c. Zgodność programów z misją i strategią uczelni oraz jednostki (o ile jednostka je posiada – stan zaawansowania prac nad misją/strategią)

Wydział posiada opracowaną i przyjętą na Radzie Wydziału Strategię Rozwoju Wydziału Nauk o Ziemi. Realizując zapisy strategii dążąc do uatrakcyjnienia oferty studiów przygotowano nowe kierunki oraz zmodyfikowano programy studiów.

Wyrazem pozycji Wydziału jest nabór studentów z wszystkich regionów Polski. Prowadzone są działania systemowe – zarówno w szkołach ponadgimnazjalnych kształcących kandydatów na studentów Wydziału jak i rozpoznawane są oczekiwania potencjalnych pracodawców. Fakt powołania na Wydziale Nauk o Ziemi Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW) znacząco wzmocnił i urozmaicił dotychczasowy potencjał dydaktyczny Wydziału. Rzetelne kształcenie i innowacyjna oferta dydaktyczna jest wpisana w Strategię rozwoju WNoZ.

d. Sposób uwzględnienia wyników badania losów absolwentów (o ile zostały uwzględnione; opis na czym polegał)

Materiały z Biura Karier, ale także indywidualne kontakty z absolwentami WNoZ są oczywiście brane pod uwagę w szczególności przy:

- modyfikacjach programów kształcenia,
- wprowadzeniu nowych kierunków i specjalności.

W celu lepszego dostosowania wiedzy i umiejętności absolwentów do potrzeb rynku pracy umożliwia się studentom zdobycie kwalifikacji pedagogicznych, czy wprowadzono nowe kierunki studiów inżynierskich (Geologia stosowana i Inżynieria zagrożeń środowiskowych).

e. Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w tworzeniu programów kształcenia (o ile zostały uwzględnione; opis na czym polegał)

Wydział Nauk o Ziemi posiada rozbudowany system współpracy z interesariuszami zewnętrznymi: Osoby oraz reprezentowane firmy stanowią tzw. otoczenie społeczne i przedsiębiorcze Wydziału. Szeroka współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwoliła dostawać ofertę edukacyjną do wymogów współczesnego globalnego rynku pracy. W tym celu w roku 2015/2016 powołano Radę Programową Wydziału Nauk o Ziemi.

f. Sposób uwzględnienia wzorców międzynarodowych (o ile zostały uwzględnione; opis na czym polegał)

Nastąpiło umiędzynarodowienie oferty edukacyjnej i wzrosła mobilność studentów, czego wyrazem jest m.in. rosnący udział studentów z zagranicy, co sprawiło, że Wydział osiągnął cenną pozycję międzynarodową na rynku usług edukacyjnych. Wzorem poprzednich lat przeprowadzono konsultacje ze studentami, którzy uczestniczyli w programie Erasmus na temat realizowanych przez nich programów w trakcie wymiany, próbując uchwycić różnice i podobieństwa w programach studiów w ośrodkach w których studiowali. Pełnomocnikiem ds. kontaktów międzynarodowych jest dr hab. Jolanta Burda. Studenci i pracownicy WNoZ mogą uczestniczyć w różnych programach wymiany międzynarodowej. WNoZ podpisał umowy o międzynarodowej wymianie studentów i pracowników z 19 uczelniami partnerskimi w ramach Programu CEEPUS i z 9 uczelniami w ramach Programu Erasmus Plus. Współpraca międzynarodowa prowadzona jest również w ramach formalnych umów dwustronnych (np. Umowa bilateralna pomiędzy Uniwersytetem Śląskim i Uniwersytetem im. Ahmadu Bello w Zarii, Nigeria) oraz umów będących efektem kontaktów pracowników Wydziału z partnerami zagranicznymi.

W oparciu o zgłoszone przez pracowników WNoZ propozycje przedmiotów, została utworzona oferta dydaktyczna zajęć prowadzonych w językach: angielskim (90 przedmiotów) i rosyjskim (9 przedmiotów). Z oferty korzystają zarówno studenci i doktoranci z zagranicznych uczelni

partnerskich, realizujący część swoich studiów na WNoZ, jak również studenci WNoZ. Informacje i szczegółowe zasady korzystania z oferty Programów Międzynarodowych wraz z listą uczelni partnerskich oraz listą przedmiotów prowadzonych w językach obcych zamieszczono na stronie promującej aktywność międzynarodową wśród studentów i pracowników WNoZ – Academic mobility (<http://www.krsg.us.edu.pl/ceepus/>).

g. Sposób uwzględnienia potrzeb rynku pracy (o ile zostały uwzględnione; opis na czym polegał)

Wydział jako taki nie prowadził analiz rynku pracy pod kątem zatrudnienia absolwentów. Wykorzystywano głównie doświadczenia i opinie indywidualnych kontaktów z absolwentami. By lepiej przekazywać informacje z rynku pracy wprowadzono „Procedurę udziału przedstawicieli rynku pracy w określeniu efektów kształcenia i w ocenie osiągnięcia tych efektów kształcenia (na rynku pracy)”. Natomiast w 2015 r. powołano także Radę Programową Wydziału złożoną z przedstawicieli szkół, zakładów czy instytucji w których pracę znajdują absolwenci WNoZ, której zadaniem jest m.in. lepsze powiązanie kształcenia studentów z rynkiem pracy. W celu bliższego dostosowania absolwentów WNoZ do sygnałów płynących z rynku pracy wprowadzone zostały dwa nowe kierunki inżynierskie oraz umożliwiono się chętnym studentom zdobycie kwalifikacji pedagogicznych.

h. Raport z wyników ankiety oceny satysfakcji osób kończących studia

W roku akademickim 2015/2016 dokonano oceny satysfakcji osób które ukończyły studia na Wydziale Nauk o Ziemi, jednak niewielka liczba ankiet - 15 absolwentów studiów I stopnia (4 geologia, 8 geografia, 3 geofizyka) i 6 absolwentów studiów II stopnia (5 geografia, 1 geofizyka) reprezentujących wszystkie kierunki ogranicza reprezentatywność jej wyników, a tym samym trudno o jednoznaczne wnioski. Tym niemniej generalnie widać zadowolenie absolwentów z zarówno wyboru kierunku studiów, jak i samych studiów na WNoZ. Wyrazem tego – w przypadku absolwentów studiów I stopnia - jest chęć dalszej nauki na WNoZ na studiach magisterskich. Trudno jednoznacznie określić plusy i minusy studiowania na WNoZ, gdyż opinie wyrażały jedynie pojedyncze osoby. Zwracano jednak uwagę na wysokie lub bardzo wysokie wymagania przy realizacji pracy dyplomowej.

2. System weryfikacji efektów kształcenia dla poszczególnych kierunków

a. Proces weryfikacji efektów kształcenia (czy zostały określone modułowe efekty kształcenia, metody ich weryfikacji, kryteria ocen, zasady realizacji praktyk)

Na Wydziale określone zostały modułowe efekty kształcenia na wszystkich kierunkach studiów oraz określone zostały metody ich weryfikacji.

WZZJK oraz KZZJK prowadziły wewnętrzne zebrania podczas których prowadzono konsultacje w sprawie nowych specjalności i nowych kierunków studiów; organizowano także krótkie szkolenia problemowe związane z wprowadzaniem modułów i sylabusów do systemu USOS. Szkolenia organizowane były dla wszystkich nauczycieli akademickich wydziału w ramach Katedr. Ponadto trwała weryfikacja i aktualizacja programów studiów. Każdy nauczyciel akademicki miał możliwość przedstawienia propozycji nowych przedmiotów jak i dostosowania do KRK dotychczasowych. Propozycje były przedstawiane zespołom powołanym do wdrożenia KRK na wydziale. Opracowano efekty kształcenia oraz sylabusy na wszystkich kierunkach kształcenia. Rozpoczęto proces wprowadzania Karty Kierunków (wprowadzanie modułów i sylabusów) do systemu USOS.

Kierunkowe Zespoły ds. zapewnienia Jakości Kształcenia przeprowadziły ocenę i weryfikację efektów kształcenia na wybranych specjalnościach wszystkich pięciu kierunków studiów. Raporty z ocen zostały przedłożone do pełnomocnika Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia.

b. **Zasady dyplomowania** (czy są sformułowane i stosowane)

Dyplomowanie odbywa się według zasad określonych w regulaminie studiów.

Podjęto prace nad umożliwieniem studentom dyplomowanie w oparciu o zapisy ustawowe, iż „Pracę dyplomową magisterską może stanowić artykuł lub cykl artykułów naukowych - zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, 742, 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588, 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146, 1198, z 2015 r. poz. 357, 860, 1187) Prawo o szkolnictwie wyższym. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub artystycznego lub dokonaniem artystycznym prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Pracę dyplomową może stanowić w szczególności praca pisemna, opublikowany artykuł, praca projektowa, w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego, oraz praca konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna. Regulamin Studiów w Uniwersytecie Śląskim w § 30 pkt. 4 definiuje, że za pracę dyplomową może być uznana wyłącznie praca przygotowana samodzielnie przez studenta. W wyjątkowych przypadkach, jeśli można ustalić fragmenty samodzielnie przygotowane przez studenta, za pracę dyplomową może być uznana praca zespołowa. Zarządzenie nr 16 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych w § 2 podkreśla, że podczas rejestracji pracy konieczne jest podanie współautorów pracy.

Szczegółowy regulamin tj. „Zasady dotyczące realizacji na Wydziale Nauk o Ziemi UŚ dyplomowych prac magisterskich w formie artykułów naukowych” został przyjęty w marcu 2016 r. (po konsultacjach prawnych).

c. **Monitorowanie weryfikacji efektów kształcenia** (w tym także osiągniętych w ramach praktyk zawodowych)

GEOGRAFIA

Weryfikacji efektów kształcenia poddano 6 modułów na studiach I i II stopnia tj. Metody geofizyczne w badaniach kriosfery regionów wysokogórskich i polarnych (04-GF-S2-GG2-1003), Wybrane zagadnienia z dynamiki atmosfery (04-GG2-608), Geografia regionalna ekonomiczna Polski (404-GF-S1-303), Podstawy geografii (04-GF-S1-100), Hydrologia regionalna (04-GG2-13-603), Zastosowania GIS (04-GF-SG-S2-GG2-703).

Wnioski ogólne:

W 3 modułach nie wykryto żadnych nieprawidłowości stąd też dla nich nie przedstawiono wniosków i nie wskazano propozycji zmian.

W przypadku jednego modułu postuluje się uzupełnienie opisu w sylabusie. W kolejnych dwóch modułach brak jest zgodności liczby efektów kształcenia z tymi zawartymi w sylabusie. Stąd wnioski o ich uzupełnienie. Ponadto w module ujęte są efekty kształcenia z zakresu wiedzy, brak natomiast efektów kształcenia z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych, chociaż na podstawie przedstawionych materiałów, student wykonuje określone prace merytoryczne i nabywa także określone umiejętności (zajęcia laboratoryjne), które nie są ujęte w module efektów kształcenia. A zatem w tym przypadku proponuje się:

- modyfikację, uzupełnienie lub zmianę efektów kształcenia o wyżej wskazane treści.
- uzupełnienie modułu w części laboratoryjnej.
- uzupełnienie opisu dla laboratoriów w sylabusie.

W przypadku dwóch modułów proponuje się uaktualnienie w sylabusie literatury przedmiotu o najnowsze pozycje (najnowsza pochodzi z 2007 roku).

W przypadku oceny narzędzi weryfikacji efektów jednego z modułów zwraca się uwagę na trudność dokonania takiej oceny, gdyż sylabus ujmuje treści jedynie dla wykładów (które nie były

przedmiotem analizy), brak natomiast odniesień do zajęć laboratoryjnych. Stąd wniosek o konieczności uzupełnień treści sylabusu.

GEOLOGIA i GEOLOGIA STOSOWANA

Do weryfikacji efektów kształcenia wybrano następujące moduły: Fizyka w naukach o Ziemi (I semestr studiów licencjackich), Mineralogia 1 i Mineralogia 2 (II i III semestr studiów licencjackich), Geologia regionalna – ćwic. teren. (po II semestrze studiów magisterskich); Mikroskopia kruszców (II semestr studiów magisterskich), Hydrogeologia stosowana 1 i 2 (I i II semestr studiów magisterskich), Gospodarowanie zasobami energii (III semestr studiów magisterskich), Analiza mikrofacjalna (III semestr studiów magisterskich).

Wnioski ogólne:

Ogólna ocena weryfikacji efektów kształcenia jest zróżnicowana. Oprócz modułów, co do których uwagi zespołu były jedynie „kosmetyczne”, zdarzyły się też moduły, co do których zastrzeżenia były dość poważne. Dotyczy to zwłaszcza modułów Mineralogia 1 i Mineralogia 2. Podstawowym zastrzeżeniem był brak prowadzenia dokumentacji osiągnięcia przez studenta efektów kształcenia lub brak wypełnienia wymaganych dokumentów (sylabusy).

Z przeprowadzonej analizy wynika, że niektóre przedmioty mają przeszacowaną liczbę przyznanych punktów ECTS. Dostatecznie częste jest także nieuwzględnianie w opisach modułów nakładów pracy własnej studenta lub jej nierzetelna kalkulacja.

Spośród szczegółowych problemów najbardziej istotnym jest wypracowanie odpowiedniej parametryzacji oceny takich form weryfikacji jak egzamin ustny, ocena udziału w dyskusji, ocena pracy studenta w terenie lub laboratorium.

1. Propozycje zmian doskonalących.

Zespół proponuje:

1. Każdorazowo po zakończeniu procesu oceny efektów kształcenia za dany rok akademicki przeprowadzić rozmowę z osobami prowadzącymi moduł odnośnie braków i niedociągnięć stwierdzonych przez zespół oceniający. Podczas rozmowy powinien być obecny kierownik Katedry.
2. Jeżeli ocena efektów kształcenia wykaże większe uchybienia moduł ten powinien być powtórnie skierowany do oceny w następnym roku akademickim.
3. Wykorzystując uprawnienia Rady Wydziału do zmiany planu studiów do 30% dokonać urealnienia punktów ECTS tych modułów, które mają przeszacowaną wartość punktową.
4. Pilną sprawą staje się wypracowanie sposobów weryfikacji efektów kształcenia przy pomocy takich form, które nie pozwalają na dokumentowanie ich w formie papierowej lub elektronicznej. Widząc konieczność pozostawienia takich form w opisach modułów i sylabusach, jako kształtujących umiejętności i kompetencje trudne do uzyskania w innych formach, nie można jednak pozostawić ich bez możliwości weryfikacji osiągnięcia założonych efektów kształcenia.
5. Należy rozpropagować wśród pracowników (zwłaszcza nauczycieli akademickich) samokształcenia w zakresie posługiwania się narzędziami elektronicznej obsługi toku studiów, w tym głównie USOS, oferowanymi w systemie szkoleń wewnętrznych.

6. Należy zakończyć edycję karty kierunku i udostępnić ją wszystkim zainteresowanym, wraz ze wszystkimi narzędziami, które oferuje ta aplikacja. W szczególności dotyczy to edycji opisów modułów i planów studiów.
7. Należy umożliwić członkom zespołu dostęp do wszystkich protokołów zaliczeń i egzaminów oraz do przeprowadzonych egzaminów dyplomowych, aby możliwe było przeanalizowanie wyników sesji egzaminacyjnych i terminowości kończenia studiów egzaminem dyplomowym.
8. Należy umożliwić łatwy dostęp studentów do wszystkich sylabusów, nie tylko tych na które student jest zalogowany, a zwłaszcza przedmiotów, które są do wyboru przez studenta. Porównanie treści sylabusów pozwoli studentom dokonać wyboru motywowanego rzeczywistą wiedzą i umiejętnościami, które są przekazywane na poszczególnych modułach, nie zaś motywowanych „obiegową opinią”. Sylabus jako ważne ogniwo wiedzy o module, na który student zamierza uczęszczać powinien być dostępny dla niego już na początku semestru (najpóźniej w pierwszym tygodniu zajęć). Wtedy też powinna zostać przeprowadzona kontrola wypełnienia sylabusów.

GEOFIZYKA

Do oceny efektów kształcenia na kierunku Geofizyka na studiach I stopnia w roku akademickim 2015/2016 wybrano trzy moduły po jednym na każdym roku: Mineralogia (GF_010), Geofizyka stosowna I (GF_015) oraz Seminarium dyplomowe (GF_045) oraz dwa przedmioty na studiach II stopnia: Geofizyka środowiska (GF_059) i Fizyka środowiska (GF_061). Do oceny wybrano wyżej wymienione moduły ze względu na różnorodne formy weryfikacji efektów kształcenia takie jak testy, sprawdziany pisemne, sprawdziany ustne oraz sprawozdania pisemne.

Wnioski ogólne:

Uregulowania wymagają treści zawarte w opisie modułów w stosunku do treści zamieszczonych w sylabusach. Zaleca się zamieszczanie w opisie modułu treści ogólnych, które nie mają wpływu na zmianę prowadzącego zajęcia, wymaga to przeglądu treści modułów zatwierdzonych przez Radę Wydziału. W momencie zmiany prowadzącego treści modułu nie odpowiadają treściom zawartym w sylabusie, ponieważ każdy prowadzący ma swój sposób prowadzenia zajęć a także inne narzędzia weryfikacji wiedzy studentów. Należy przejrzeć zarówno opisy modułów jak i sylabusy pod kątem uzgodnienia sposobów weryfikacji efektów kształcenia.

Prowadzący tworząc sylabus powinien zwrócić uwagę na realizowane na zajęciach efekty kształcenia, inne efekty realizowane są na wykładach, gdzie większy nacisk położony jest na zdobywanie wiedzy a inne na ćwiczeniach, gdzie rozwija się konkretne umiejętności.

Należy przypomnieć również prowadzącym o obowiązku przechowywania prac studentów (egzaminów, sprawozdań, kolokwii) i przekazywaniu ich na prośbę Komisji. Zadaniem Komisji nie jest wielokrotne proszenie się o udostępnienie dokumentacji. Prace Komisji ułatwiło by również nadanie członkom zespołu uprawnień umożliwiających wgląd (bez prawa dokonywania zmian) do każdego protokołu zaliczenia przedmiotu, sylabusu i innego dokumentu znajdującego się w systemie USOS.

Inne uwagi to:

- w jednym przypadku nazwa modułu występująca w spisie modułów kształcenia (Fizyka środowiska naturalnego) różni się od nazwy podanej w sylabusie (Fizyka środowiska) – należy to ujednolicić,

- Efekty kształcenia modułu GF_059_1 oraz GF_059_2 mają to samo brzmienie.

Formą prowadzenia zajęć jest wykład, który uniemożliwia nabycie umiejętności praktycznych (GF_059_3; GF_059_4), a jedynie teoretyczne zasady prowadzenia rozpoznania geofizycznego do celów środowiskowych, stąd stwierdzenie: „Po zakończeniu modułu student powinien umieć

zaprojektować i przeprowadzić płytkie rozpoznanie geofizyczne w zależności od wyznaczonego celu” nie do końca odpowiada rzeczywistości.

- W sylabusie zawarta jest informacja, że student aby zaliczyć moduł musi brać udział w sympozjum. Na podstawie dostarczonej przez prowadzącego listy udział w sympozjum zaliczany jest do obecności na wykładzie. Na podstawie ilości obecności wystawiana jest przez prowadzącego ocena – nazywana zaliczeniem. Średnia ocen z zaliczenia i egzaminu stanowi ocenę z modułu. Brak w sylabusie informacji, że na podstawie liczby obecności wystawiana jest ocena wpływająca na ocenę z modułu.

Przedstawiony sposób oceniania nie jest jasno zdefiniowany. Pojawia się pytanie czy ocenianie obecności jest zgodne z regulaminem skoro wykład nie jest obowiązkowy. W roku akademickim 2016/2017 przedmiot ten prowadzi już inny prowadzący.

INŻYNIERIA ZAGROŻEŃ ŚRODOWISKOWYCH

Do oceny efektów kształcenia wybrano dwa moduły: Biogeografia i gleboznawstwo (04-IZ-S1-155) oraz Podstawy geologii (04-IZ-S1-106).

Wnioski ogólne:

W przypadku pierwszego modułu nie wykryto żadnych nieprawidłowości stąd też dla niego nie przedstawiono wniosków i nie wskazano propozycji zmian.

Natomiast w drugim z modułów sylabus zamieszczony w USOS-ie nie zawierał informacji dotyczących zakresu merytorycznego, efektów kształcenia, opisu przedmiotu ani metod i kryteriów oceny. Stąd wniosek o konieczności uzupełnienia sylabusu w USOS-ie o wymagane informacje nt. form weryfikacji wiedzy, tak, żeby były dostępne dla wszystkich studentów

3. Zapewnienie wysokiej jakości kadry dydaktycznej

a. Raport z wyników ankiety oceny zajęć dydaktycznych (*dane o skali – liczba arkuszy, liczba pracowników; średnia, jeśli ją obliczano, sposób uwzględniania wyników*)

W roku akademickim 2015/2016 przeprowadzono ankietyzację zajęć dydaktycznych realizowanych przez 129 nauczycieli akademickich. Uzyskano łącznie 2486 wypełnionych ankiet, czyli średnio było to 19 ankiet na osobozajęcie. Średnia ocena z całej ankiety wyniosła 4,41, zawierając się od 4,21 dla pytania 9 (*Proszę ocenić, na ile prowadzący zachęcał do aktywnego udziału w zajęciach i/lub pobudzał do refleksji i samodzielnego myślenia?*) do 4,63 dla pytania 3 (*Jak ocenia Pani/Pan punktualność prowadzącego i odbywanie zajęć zgodnie z harmonogramem?*).

b. Raport z hospitacji zajęć dydaktycznych (*jeśli je przeprowadzano; dane o skali – liczba arkuszy, liczba pracowników; sposób uwzględniania wyników*)

Decyzją WZZJK hospitacją objęci są jedynie doktoranci. Za hospitowanie doktorantów odpowiedzialni są Kierownicy Katedr lub/i wskazane przez nich osoby (najczęściej opiekunowie i promotorzy doktorantów). Wykaz hospitowanych osób jest zebrany w dokumentacji WZZJK, natomiast wypełnione formularze hospitacji są w dyspozycji Kierowników Katedr. Łącznie w roku akademickim 2015/2016 objęto hospitacją 18 osób, które uzyskały co najmniej ocenę dobrą (8 osób bardzo dobrą). W przypadku uwag i zaleceń wyrażonych w protokołach hospitacji zostały one przekazane doktorantom w celu ich wyeliminowania w przyszłości.

c. Zbiorcze wyniki oceny okresowej pracowników

W roku akademickim 2015/2016 Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich oceniła 46 pracowników. Wyniki oceny były następujące:

- pozytywna – 38
- warunkowo pozytywna – 3
- negatywna – 3

- odstąpiono od oceny – 1
- przełożono ocenę – 1

d. Ocena spełnienia wymogów formalnych dotyczących kadry dydaktycznej (*minimum kadrowe, zgodność prowadzonych badań z obszarami kształcenia, ewentualne zagrożenia*)

Wydział spełnia wymogi formalne dotyczące kadry dydaktycznej na wszystkich pięciu kierunkach.

Na wydziale zatrudnionych było 127 pełnozatrudnionych i 15 niepełnozatrudnionych nauczycieli akademickich, w tym pełnozatrudnionych:

- Profesorów zwyczajnych – 4
- Profesorów nadzwyczajnych – 18
- w tym: z tytułem profesora – 11
- ze stopniem doktora habilitowanego – 7
- Dr hab. na stanowisku adiunkta – 41
- Dr na stanowisku adiunkta – 39
- Dr na stanowisku starszego wykładowcy – 21
- Dr na stanowisku asystenta – 1
- Mgr na stanowisku asystenta – 3

Na Wydziale Nauk o Ziemi prowadzi się szeroki zakres badań, które w pełni pokrywają się z obszarami kształcenia. Rozwój kadry naukowej Wydziału pozwala stwierdzić, że brak istotnych zagrożeń dotyczących kadry dydaktycznej.

4. Działania na rzecz zapewniania studentom dydaktycznego, naukowego i materialnego wsparcia w procesie uczenia się

a. Ocena wsparcia dla studentów i doktorantów

- *opieki naukowej, zwłaszcza w ramach prowadzonych seminariów dyplomowych oraz prac projektowych,*
 Studenci i doktoranci otrzymują odpowiednie wsparcie przez prowadzących seminaria. Niewielka liczba studentów w grupach pozwala na kameralne zajęcia, podczas których możliwa jest indywidualizacja procesu nauczania. Brak sygnałów o problemach w tym względzie.
- *opieki nad poszczególnymi latami studiów i specjalnościami,*
 Każdy kierunek i rok (studia licencjackie i magisterskie) posiada swego opiekuna. Opiekę nad poszczególnymi latami studiów powierza się doświadczonym nauczycielom akademickim uzyskującym dobre wyniki w nauce oraz osiągającym dobre oceny w ankietach studenckich. Lista opiekunów poszczególnych roczników umieszczona jest na stronie internetowej Wydziału.
- *dostępności nauczycieli akademickich na konsultacjach,*
 Nauczyciele akademicy są dostępni na konsultacjach dla studentów dwa razy w tygodniu, a informacja o konsultacjach przedstawiona jest drzwiami ich pokoiów, na stronie internetowej Wydziału, w systemie USOS a także dodatkowo w sekretariatach poszczególnych Katedr. Brak sygnałów o problemach studentów z dostępnością nauczycieli akademickich na konsultacjach.
- *dostępności pracowników administracyjnych i dydaktyków pełniących funkcje opiekunów specjalnych (w tym zwłaszcza dziekanatów, biblioteki, opiekunów praktyk i projektów dydaktycznych oraz Erasmus),*
 Na stronie internetowej oraz na poszczególnych pomieszczeniach przedstawione są informacje dotyczące dostępności Dziekanatów, pracowników obsługi studentów, opiekunów

lat oraz osób odpowiedzialnych za programy wymiany studentów. Prodziekani ds. Kształcenia pełnią godzinne dyżury raz w tygodniu, natomiast Dziekanat ds. Studenckich czynny jest 4 dni w tygodniu (po 4 godziny). Na stronach internetowych Wydziału oraz na tablicach informacyjnych umieszczonych wewnątrz budynku zawarte są istotne dla studentów informacje dotyczące m.in. toku studiów, czy wymiany krajowej i międzynarodowej.

- *stopnia wykorzystania oferowanego wsparcia.*
Studenci w pełni wykorzystują oferowane im wsparcie, chociaż z różną intensywnością uzależnioną od rodzaju wsparcia.

b. Ocena zasobów materialnych wspierających kształcenie

- *infrastruktury dydaktycznej: sal dydaktycznych (w tym laboratoriów komputerowych i specjalistycznych), wyposażenia w środki audiowizualne, dostępu studentów do komputerów poza godzinami zajęć dydaktycznych itp.,*

Infrastrukturę dydaktyczną Wydziału Nauk o Ziemi aktualnie można ocenić jako bardzo dobrą (na co zwróciła uwagę PKA w raporcie oceny instytucjonalnej przeprowadzonej w 2015 r.). Składa się na nią kompleks w pełni wyposażonych w środki audiowizualne sal audytoryjnych (m.in. aula na 550 miejsc, z możliwością podziału na dwie odrębne sale audytoryjne, 4 sale na ok. 100 miejsc) oraz kompleks sal seminaryjnych (na potrzeby zajęć seminaryjnych i wykładowych na ok. 25 miejsc) w większości w pełni wyposażonych w środki audiowizualne i sprzęt komputerowy (na Wydziale dostępne są również przenośne zestawy audiowizualne – projektory i laptopy). W ostatnich latach prowadzona jest systematyczna modernizacja pomieszczeń dydaktycznych Wydziału, mająca na celu podniesienie standardu i komfortu działalności dydaktycznej. Wydział posiada zespół pracowni komputerowych, wyposażonych w ostatnich latach w nowy sprzęt komputerowy i audiowizualny (wyposażenie ze środków własnych Wydziału oraz pozyskanych w ramach projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego – MODLAB, funduszu norweskiego – GEORISK, czy w ramach środków KNOW). Aktualnie funkcjonuje 7 takich pracowni, każda na 12 stanowisk, a przygotowywane są następne ze środków projekcyjnych KNOW. Do dyspozycji studentów jest również 10 stanowisk komputerowych z oprogramowaniem wykorzystywanym na zajęciach dydaktycznych oraz w czytelni wydziałowej biblioteki (dostępna dla studentów od 9.00 do 18.00). Ponadto studenci mają zapewniony dostęp do większości licencji programów, z których mogą korzystać na własnych komputerach poza zajęciami dydaktycznymi oraz możliwa jest praca indywidualna studentów we wspomnianych pracowniach (pracownie są pod opieką pracownika inżynierijno-technicznego zatrudnionego na Wydziale). W części audytoryjnej Wydziału funkcjonuje Wi-Fi dostępne dla wszystkich studentów. Wydział dysponuje zmodernizowanym w latach 2011-2013 ze środków RPO WSL – MODLAB i TERMOLAB zespołem nowoczesnych, dobrze wyposażonych laboratoriów. W ramach tego zespołu funkcjonują dwa laboratoria ogólnowydziałowe (Laboratorium Analiz Gleb, Gruntów i Skał, Laboratorium Analiz Wody) oraz kilkanaście specjalistycznych laboratoriów i pracowni będących w strukturze jednostek Wydziału – katedr. Wszystkie są włączony w tok dydaktyczny studiów na kierunkach oraz studiach doktoranckich prowadzonych na Wydziale. Studenci na studiach magisterskich realizują swoje prace wykorzystując specjalistyczną aparaturę naukową, w którą wyposażony jest zespół laboratoriów WNoZ.

- *dostępności pomocy dydaktycznych (podręczników, skryptów, notatek w Internecie i innych),*
Wyposażenie Wydziału, obejmujące m.in. Bibliotekę WNoZ oraz Muzeum WNoZ (muzeum geologiczne gromadzi około 4 000 okazów z Polski i całego świata eksponowanych w obrębie 13 wystaw stałych), zaspokaja większość potrzeb studentów w pomoce dydaktyczne

(podręczniki, skrypty). Oferta Biblioteki WNoZ uzupełniona jest przez zbiory Centrum Informacji Naukowej i Bibliotekę Akademicką (CINIBA) w Katowicach.

- *wyposażenia bibliotek i czytelni, dostępu do komputerowych baz danych i katalogów w Uczelni i poza nią (liczba woluminów i warunki lokalowe),*

Biblioteka Wydziału Nauk o Ziemi (BWNoZ) jest biblioteką specjalistyczną wchodzącą w skład systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego. W skład BWNoZ wchodzi trzy agendy: wypożyczalnia, czytelnia oraz składnica map, których zbiory są dostępne poprzez wypożyczenie oraz udostępnienie prezencyjne w czytelniach. Zbiory zwarte są skatalogowane w systemie PROLIB. Zarejestrowany użytkownik, przy użyciu katalogu OPAC, ma możliwość zamówienia, rezerwacji oraz wypożyczenia zbiorów.

Zbiory BWNoZ to ponad 21 000 pozycji książkowych oznaczonych siglum BNZ w katalogu OPAC, prawie 1000 tytułów skryptów, spośród których każdy liczy kilka bądź kilkanaście egzemplarzy. Ważną część zasobów stanowią, osobno zgromadzone i skatalogowane, tzw. Zbiory Regionalne. Wszystkie typy zbiorów są aktualizowane na bieżąco, również z wykorzystaniem propozycji tytułowych zgłaszanych przez studentów oraz pracowników Wydziału. Biblioteka posiada dostęp do serwisów zawierających pełnotekstowe czasopisma elektroniczne, baz abstraktowych, baz bibliograficznych, bibliotek cyfrowych, platform e-booków oraz katalogów innych bibliotek. Czytelnik ma dostęp do ww. elektronicznych źródeł informacji ze stanowisk komputerowych zlokalizowanych w czytelniach: ogólnej oraz składnicy map. Ponadto za pomocą systemu zdalnego dostępu HAN ma możliwość korzystania z baz danych prenumerowanych w Uniwersytecie Śląskim z każdego innego komputera znajdującego się poza siecią UŚ. Każdy student ma również możliwość skorzystania ze szkolenia w zakresie wykorzystania zasobów elektronicznych przeprowadzanego przez bibliotekarzy BWNoZ.

Biblioteka ma dobre warunki lokalowe, gdyż dysponuje ogółem 10 pomieszczeniami, w tym 4 przeznaczone są dla czytelników (czytelnie i wypożyczalnie). Do dyspozycji użytkowników są 44 miejsca w czytelniach (ogólnej i składnicy map). Ponadto w czytelni ogólnej znajduje się wydzielone pomieszczenie do pracy grupowej z 10 miejscami.

Absolwenci I stopnia studiów w ankiecie pozytywnie ocenili zasoby i pracę biblioteki.

- *wyposażenia w sprzęt komputerowy,*

W czytelni ogólnej, czytelni składnicy map oraz wypożyczalni znajdują się 22 stanowiska komputerowe z dostępem do internetu. Część komputerów wyposażona jest również w podstawowe programy GIS.

- *racjonalności harmonogramów zajęć i organizacji zajęć.*

Organizacją zajęć dydaktycznych zajmuje się Wydziałowa Pracownia Obsługi Dydaktyki i Prac Badawczych. Harmonogramy przygotowywane są zgodnie z założeniami regulaminu studiów i udostępniane na stronie internetowej Wydziału, gdzie przedstawiane są również informacje o wszelkich zmianach, terminach egzaminów i innych wydarzeniach dydaktycznych. Brak zasadniczych uwag studentów odnośnie nieracjonalności harmonogramów zajęć. W opinii absolwentów studiów I stopnia większość wskazywała na raczej dobry lub bardzo dobry harmonogram zajęć.

5. Gromadzenie i udostępnianie informacji o programach i procesie kształcenia

a. Stan wdrożenia Karty kierunku

Na Wydziale Nauk o Ziemi wdrożona została Karta Kierunku. Nauczyciele akademicy na bieżąco uzupełniają niezbędne informacje w systemie USOS. Wszystkie kierunki studiów realizowanych na WNoZ mają własną Kartę Kierunku na której znaleźć można informacje dotyczące m.in. efektów kształcenia, programów studiów itp., są one dostępne na stronach internetowych Wydziału pod adresem http://www.wnoz.us.edu.pl/plany_s.php.

b. Publikowanie sylabusów

Po rozpoczęciu każdego semestru nauczyciele akademicy aktualizują sylabusy prowadzonych modułów, które dostępne są w systemie USOS.

c. Publikowanie informacji o organizacji procesu kształcenia

Wszystkie istotne dla studenta informacje takie jak: organizacja roku akademickiego, plany zajęć czy regulamin studiów dostępne są na stronie internetowej Wydziału pod adresem <http://www.wnoz.us.edu.pl/infostudent.php>

d. Publikowanie informacji o działaniach w ramach SZJK

Opis Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia wraz z innymi informacjami znajduje się na stronie internetowej wydziału pod adresem <http://www.wnoz.us.edu.pl/szjk.php>

6. Informacje o najważniejszych przejawach aktywności studentów i doktorantów

- *działalność organizacji studenckich i doktoranckich (w szczególności kół naukowych)*,
Studenci i doktoranci aktywnie uczestniczą w pracach kół naukowych, których na Wydziale jest łącznie 5. Skupiają one ponad 60 studentów reprezentujących różne kierunki i specjalności. W roku akademickim 2015/2016 działały następujące studenckie koła naukowe:
 - geografów złożone z kilku sekcji (27 członków),
 - AQUA (26),
 - GIS (13),
 - mineralogów „Heliodor” (14),
 - paleontologów „Paradoxides” (11).
 - koło naukowe zrównoważonego rozwoju „Saxum” z powodu ukończenia studiów przez aktywnych członków zostało zawieszona.

Studenci i doktoranci reprezentowali koła naukowe WNoZ na kilkudziesięciu imprezach (sympozjach, konferencjach, kongresach, zjazdach, warsztatach) krajowych i zagranicznych m.in. kongresie regionalnym EGEA w Tulcea (Rumunia), Annual Congress 2016 w Melchtal (Szwajcaria) organizowanym przez EGEA Zurich, 26th International Conference Goldschmidt, Yokohama, Japonia; 35th International Geological Congress, Cape Town, RPA, VI Kopernikańskim Sympozjum Studentów Nauk Przyrodniczych i II Toruńskim Sympozjum Doktorantów Nauk Przyrodniczych w Toruniu czy XXIII Konferencji Sekcji Paleontologicznej PTG w Poznaniu.

Studenckie koła naukowe działające na WNoZ aktywnie propagują także wiedzę z zakresu nauk o Ziemi wśród dzieci i młodzieży m.in. poprzez udział w „Dniu Geologa”- organizowanym przez Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie, Studenckim Festiwalu Nauki, Śląskim Festiwalu Nauki KATOWICE 2016 czy „Inwazji Dinozaurów”- wydarzeniu organizowanym przez Aquadrom w Rudzie Śląskiej.

Studenci i doktoranci organizowali i współorganizowali także imprezy odbywające się na Wydziale Nauk o Ziemi – m.in. Międzynarodowe Warsztaty Terenowe dla Młodych Hydrogeologów (odbyło się już 7 edycji tej imprezy), Ogólnopolski Zjazd Mapowiczów OpenStreetMap Polska, konferencję GIS Day, czy IV Międzynarodowy Dzień Geografa.

Wyróżnić można także aktywność studentów na innych polach np. uczestnictwo w przygotowaniu filmu edukacyjno-promocyjnego „Geozagrozenia, Inżynieria Zagrożeń Środowiskowych”

- *udział studentów i doktorantów w badaniach prowadzonych w jednostce,*
Studenci i doktoranci licznie uczestniczą w projektach realizowanych w katedrach lub też sami realizują projekty NCN Preludium. W odniesieniu do całego wydziału jest to grupa kilkudziesięciu osób. Uczestniczyli oni m.in. w badaniach polarnych na Spitsbergenie (5 doktorantów KNOW i 4 studentów), środowiska Tatr, wieloletniej zmarzliny (po 1 doktorancie i 1 studentce), petrograficznych węgli dostępnych i wydobywanych w Polsce (1 doktorantka), mineralogii „fumarol” z palących się hałd (2 studentów), osuwisk (10 studentów i 4 doktorantów), zagrożeń powodziowych na przedpolu Tatr (2 studentów), czy porównań zapisu procesów geomorfologicznych i pozageomorfologicznych w anatomii drewna drzew rosnących w obszarach górskich (2 studentów i 1 doktorantka).
- *nagrody, wyróżnienia i stypendia zewnętrzne uzyskane przez studentów i doktorantów,*
Aktywność naukowa i bardzo dobre wyniki studentów i doktorantów zaowocowały kilkoma stypendiami, w tym m.in. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (9 osób), Niemieckiej Fundacji Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU) - (1 osoba).
Jedna magistrantka WNoZ UŚ zdobyła wyróżnienie w XXXII ogólnopolskim konkursie prac magisterskich z zakresu geografii organizowanym przez Polskie Towarzystwo Geograficzne. Jeden student otrzymał także dyplom najlepszego absolwenta roku akademickiego 2015/2016 na Uniwersytecie Śląskim.

Studenci i doktoranci zdobywają także nagrody i wyróżnienia m.in. Jego Magnificencji Rektora UŚ, PolarKnow, czy na konferencjach krajowych i międzynarodowych za referaty czy postery.

- *udział studentów i doktorantów w programach wymiany krajowej i międzynarodowej.*
W roku akademickim 2015/2016 z WNoZ w ramach programu CEPUS wyjechały 3 osoby (przyjechały 4) do: University of Zagreb (Chorwacja), University of Ljubljana (Słowenia) oraz University of Leoben – Montanuniversität (Austria). Z kolei z programu ERASMUS+ wyjechało 7 osób (przyjechało 8) do: VSB-Technická Univerzita Ostrava (Czechy) – 4 osoby, University of Ljubljana (Słowenia) – 2 osoby oraz Ernst- Moritz-Arndt-Universität Greifswald (Niemcy).
W latach 2015/2016 żaden student WNoZ nie skorzystał z możliwości studiowania na innej polskiej uczelni w ramach programu MOST.

7. Dobre praktyki jednostki w zakresie jakości kształcenia.

- Zweryfikowany i działający w praktyce SZJK, realizujący wszystkie ogniwa służące jakości kształcenia na Wydziale;
- publikowanie na stronie internetowej Wydziału materiałów dotyczących kształcenia oraz SZJK,
- funkcjonowanie Karty Kierunku, w której zgromadzone są kompleksowe informacje o programach kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, efektach kształcenia czy planie studiów,
- czytelne, przejrzyste i ogólnodostępne procedury służące podnoszeniu jakości kształcenia;
- stały monitoring jakości kształcenia przez systematyczne zebrania pełnego składu WZZJK (nie rzadziej niż raz na dwa miesiące) i bieżące omawianie ewentualnych problemów – protokołowanie zebrań;
- wychodzenie KZZJK z inicjatywą upowszechniania dobrych praktyk w odniesieniu do form prowadzenia zajęć jak i sposobów weryfikacji efektów kształcenia poprzez tworzenie zbiorów najlepszych rozwiązań stosowanych przez pracowników Wydziału.

Za mocne strony Wydziału należy uznać systematyczny rozwój ogólnouczelnianej kultury jakości kształcenia osiągnięty przez:

- Przestrzeganie i obronę podstawowych wartości akademickich (realizację etosu nauczyciela akademickiego);
- wprowadzenie polityki antyplagiatowej,
- budowanie uczciwych, życzliwych i opartych na wzajemnym szacunku relacji pomiędzy członkami społeczności akademickiej;
- stałe podnoszenie rangi działalności dydaktycznej, a szczególności wyróżnianie i nagradzanie nauczycieli wyróżniających się wysoką jakością nauczania.
- upowszechnianie dobrych praktyk i wymianę doświadczeń w zakresie jakości kształcenia;
- pobudzanie poczucia odpowiedzialności wśród członków społeczności akademickiej za jakość kształcenia;
- współpracę i wymianę doświadczeń w zakresie jakości kształcenia z innymi uczelniami i instytucjami krajowymi i zagranicznymi;
- angażowanie interesariuszy zewnętrznych w budowę kultury jakości kształcenia;
- włączanie studentów i absolwentów w proces aktualizowania programów studiów oraz monitorowania SZZJK – rozwijanie atrakcyjnych specjalności i kierunków kształcenia;
- wysoką aktywność studentów działających w licznych kołach naukowych; istnienie wydawnictw studenckich; zaangażowanie organizacyjne i naukowo-badawcze studentów i doktorantów.
- wysokie osiągnięcia studentów nagradzanych stypendiami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- współpraca z wieloma gałęziami przemysłu, z innymi uczelniami i jednostkami badawczo-rozwojowymi;
- aktywne uczestnictwo w działaniach wspomagających funkcjonowanie administracji rządowej i samorządowej;
- współpraca z partnerami zagranicznymi na różnych płaszczyznach (wspólne projekty, wymiana kadry, organizacja konferencji, publikacje) na bazie umów bilateralnych oraz programów międzynarodowych;
- rozszerzanie oferty studiów zagranicznych dla studentów WNoZ w ramach programów ERASMUS+, CEEPUS oraz innych programów europejskich oraz umów bilateralnych z nowymi partnerami zagranicznymi;

Raport przygotował i przedstawił na Radzie Wydziału 10 stycznia 2017 r.

dr hab. Franciszek Kłosowski - Przewodniczący Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia, we współpracy z Kierunkowymi Zespołami ds. Jakości Kształcenia oraz prodziekanami WNoZ.

Sosnowiec 11.01.2017

dr hab. Franciszek Kłosowski